

Z obsahu:

Bůh je naše útočiště
Svatý otec Jan Pavel II.
při generální audienci
26. března 2003
- strana 2 -

Zelený čtvrtek
Prof. Dr. Alfons Benning
- strana 4 -

Velký pátek
Reinhold Schneider
- strana 5 -

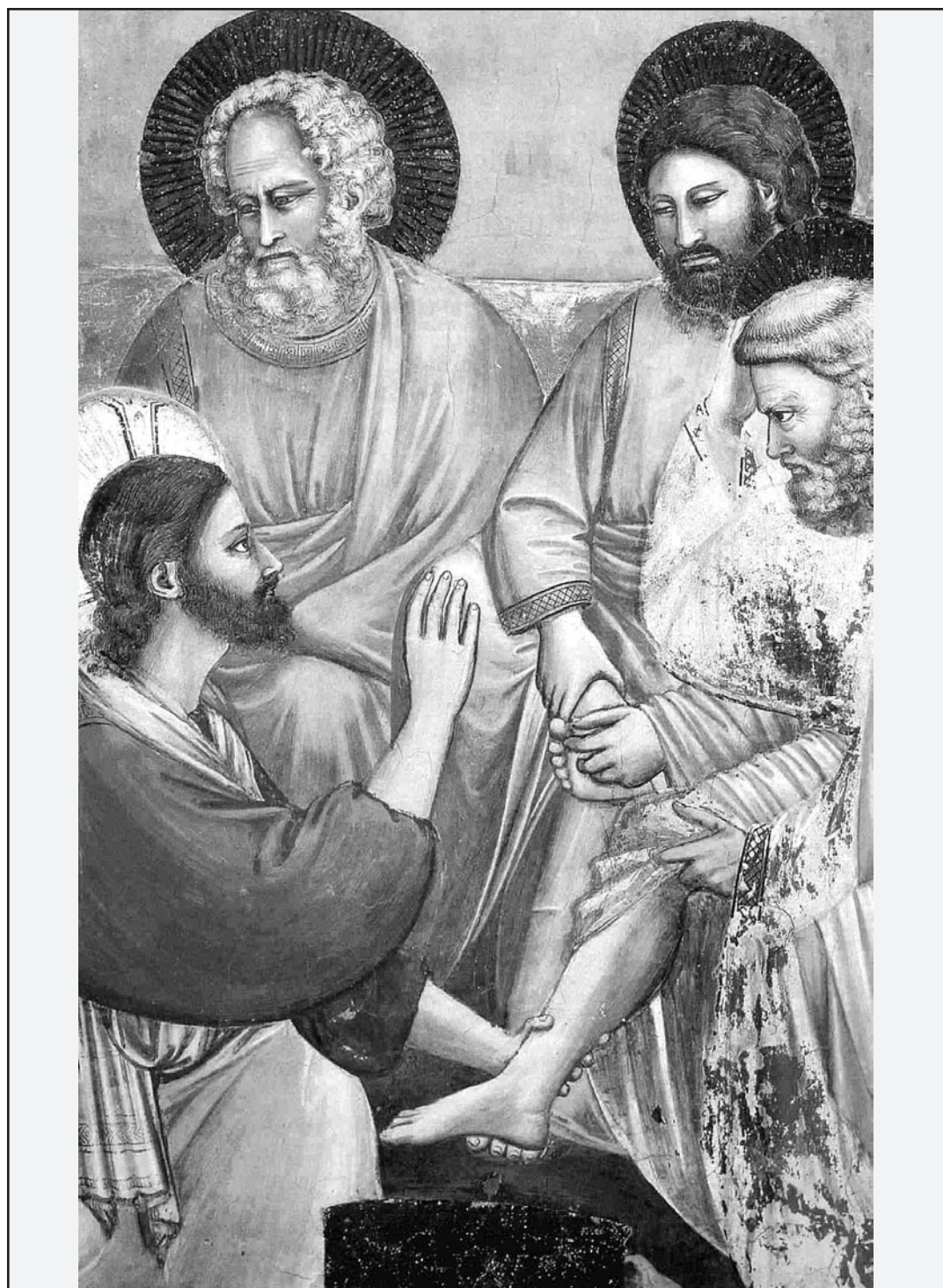
Bolestný růženec
Alfred Betschart rozvíjí
před našim duchovním
zrakem drama vykoupení
v rozjímání tajemství
bolestného růžence
- strana 6 -

Drahokam nebes
Svatá Gemma Galgani -
veliká mystička a světice
druhé poloviny 19. století
- strana 9 -

Boj mezi světlem a tmou?
Ještě před několika roky
stál Saddám Husajn na
straně Američanů
- strana 10 -

**Naléhavě vás prosím,
zadržte!**
Rozhovor s biskupem
Jacquesem Ishaqem
o katolické církvi v Iráku
- strana 12 -

**Necenzurovaný
materiál o Iráku**
- strana 13 -

Bůh je naše útočiště

Verše, které nyní doznívají v našich uších a v našem srdci, představují hloubavou meditaci a také hlas prosby. Prosebník žalmu 89 totiž staví do středu své modlitby jedno z témat, které filozofie nejvíce zkoumá, poezie opěvuje a lidská zkušenost pocítuje za všech dob a na všech místech naší planety: pomíjivost člověka a prchavost času.

Čas a věčnost

Máme na mysli určité nezapomenutelné stránky knihy Job, ve kterých se představuje naše křehkost. Jsme totiž jako ten, kdo přebývá v hliněném domě, který má své základy v prachu, a je možno ho rozslápnout jako červa (Job 4,19–20). Náš život na zemi je jako stín (srov. tamt. 8,9). A je to rovněž Job, který vyznává: *Mé dny mijejí rychleji než posel, prchají aniž by užily dobra, prolétají jako bárky z rákosy, jako orel, který se vrhá za kořistí* (Job 9,25–26).

Žalmista na počátku svého zpěvu, který se podobá ele-

gii (srov. Ž 89,2–6), staví proti sobě s naléhavostí Boží věčnost a pomíjivý lidský čas. Nejvýrazněji to vyjadřuje prohlášení: *Tisíc let je v tvých očích jako včerejší den, který minul, a jako noční hlídka* (v. 4).

Následky hříchu

V důsledku prvotního hříchu člověk podle božského řádu uváží v prachu, ze kterého vzešel, jak to potvrzuje již vyprávění knihy Geneze: *Prach jsi a do prachu se navrátíš* (3,19; srov. 2,7). Stvořitel, který utváří člověka v celé jeho kráse a plnosti, je také tím, kdo vrací člověka v prach (Ž 89,3). A „prach“ je v biblické řeči výrazem, který symbolizuje také smrt, podsvětí a hrobové ticho.

Smysl pro lidskou omezenost je v této prosbě silný. Náš život má křehkost trávy, která bují zrna; náhle uslyší svist kosy, která ji promění na hromádku sena. Velice rychle podléhá svěžest života vyprahlosti smrti (srov. v. 5–6; srov. Iz 40,6–7; Job 14,1–2; Ž 102,14–16).

Jak se ve Starém zákoně často stává, s touto radikální slabostí spojuje Žalmista hřích: je v nás omezenost, ale také hříšnost. Proto, jak se zdá, dopadá na náš život také Boží hněv a soud: *Hyneme pro tvůj hněv, děsíme se pro tvé rozhořčení. Položils před sebe naše viny... pomínil všechny naše dny v tvém hněvu* (Ž 89,7–9).

Cesta k pravé moudrosti

Když se probouzí nový den, liturgie chval nás burcuje tímto žalmem z naší iluze a z naší pýchy. Lidský život je omezený, našich let bývá úhrnem sedmdesát, u toho, kdo je při síle, osmdesát, tvrdí prosebník. Kromě toho běh hodin, dnů a měsíců je *poznámenán lopotou a trýzní* (srov. v. 10) a i samy roky se jeví jako podobné *vzdechu* (srov. v. 9).

Z toho vyplývá velké poučení: *Hospodin nás učí počítat naše dny, protože když je přijímáme se zdravou realitou, dojde me k moudrosti srdce* (v. 12). Ale prosebník žádá od Boha něco více: aby milost podpo-

rovala a obveselovala naše dny, i když jsou tak křehké a poznamenané zkouškou. Kéž nám dá okusit chuť naděje, i když se zdá, že vlna času nás odplavuje pryč. Jen Boží milost může dát našim každodenním skutkům pevnost a trvalost: *Ať je nad námi dobrotivost našeho Pána, našeho Boha. Dej zdar práci našich rukou, dej zdar práci našich rukou* (v. 17).

V modlitbě žádáme Boha, aby do našeho krátkého života a našeho konání pronikl odlesk věčnosti. S přítomností Boží milosti v nás nad pomíjejícím během našich dnů zazáří Boží milost, bída se promění ve slávu, to, co se zdá nesmyslné, nabude významu.

Uzavřeme svou úvahu o žalmu 89 slovem staré křesťanské tradice, která komentuje Žaltář a vychází přitom jako ze základu ze slavné Kristovy postavy. Tak pro křesťanského spisovatele Origena v jeho Traktátu o žalmech, který se k nám dostal v latinském překladu sv. Jeronýma, dává nám Kristovo zmrtyvýchvstání Žalmistou předvídanou možnost *žasat a radovat se po celý život* (srov. v. 14). To proto, že Kristova Páscha je pramenem našeho života až za smrt: *„Když jsme byli potěšeni zmrtyvýchvstáním našeho Pána, pro které nyní věříme, že jsme byli vykoupeni a že jednoho dne i my vstaneme, prožijeme v radosti dny, které nám zbývají v našem životě, jásejme v té důvěře a hymny a chvalozpěvy chvalme Boha skrze Ježíše Krista našeho Pána“* (Origen - Gerolamo, 74 omelie sul libro dei Salmi, Milán 1993. S. 652).

Bolletino Vaticano 26. 3. 2003
Mezitulky redakce Světla

EDITORIAL

Události spojené s posledními dny Ježíšova života na této zemi jsou samy o sobě tak lidsky dramatické a realistické, že vylučují možnost pouhé legendy nebo zbožné smyšlenky. Je možno při nich použít psychologicko-náboženské a sociologicko-politické interpretace, ale pokud bychom zůstali pouze u ní, museli bychom hlavní postavu tohoto dramatu odsunout do role náboženského fantasty, který to za daných okolností nutně musel prohrát. Ale zprávy evangelia nám velice realisticky dosvědčují, že ti, kteří se ve tři odpoledne mohli vracet z Golgoty velice spokojeni, nebyli si zdaleka jisti svým vítězstvím a další vývoj událostí ukázal, že jejich obavy byly více než oprávněné.

Spor mezi Ježíšem a židovskými předáky byl lidsky řečeno sporem protichůdných koncepcí a zájmů, který (jen) na první pohled vyzněl tragicky pro Nazaretského. Paradoxně však dopadl naopak tragicky pro ty, kteří se před zraky světa mohli považovat za suverénní vítěze. Tragédie židovských předáků a znalců Písma byla v tom, že ve skutečnosti ze svého duchovního pokladu a ze svých dějin nepochopili vůbec nic a počínali si při styku se zaslíbeným Mesiášem spíše jako ignoranti. Nechtěli si ani připustit, že bojují se soupeřem tak přesně a podrobně definovaným v Písmu, který od věčnosti zná každou jejich myšlenku a záměr, takže nemohou proti němu podnik-

nout vůbec nic, co by už předem nebylo součástí vítězného Božího plánu.

Ježíš „trpěl pod Pontským Pilátem“, ale jeho „passio“ nemělo ani v nejmenším „pasivní“ charakter, nýbrž bylo v nejvyšší míře aktivní. Netrpěl vůbec proto, že se ho zmocnila lidská moc a přesila, ale jediné *protože sám chtěl*. Kdyby to záleželo pouze na nich, nebyli by ti, kteří před ním v Getsemanech *couvlí a padli na zem*, už vůbec povstali ze země.

Jak je možné, že se tak vzdělaní a fundovaní znalci mohli tak hluboce mýlit? Jako slepí vůdcové slepých zapomněli, že samou podstatou bohopoety je podrobit se Bohu, a oni se naopak snažili podrobit Boha

Pokračování na str. 8

Požehnané království

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Požehnáno bud' přicházející království!

Počkej si u Betfage na Ježíše a jeho družinu, která stoupá k svatému městu od Jericha, kde vrátil zrak Bartimeovi. Pán už přivádí své učedníky. Jdou do Jeruzaléma na svátky jako každý rok, ale tentokrát učedníci tuší, že se stane něco neobvyklého. A Pán jako by jim dával za pravdu. Posílá dva z učedníků, aby mu připravili oslátka. *Odvažte je a přiveďte... Pán je potřeba.* Neposílá i k tobě Ježíš své posly s podobnou žádostí? Odvaž se ode všeho, dej mu bezvýhradně k dispozici vše, co potřebuje. Nemusíš se bát, že o něco přijdeš. Co věnuješ Pánu, on si nepřivlastní, ale *hned zase vrátí*. Copak nemáš všechno od něho? Je to pro tebe významné, když něco z toho, co ti svěřil, chce využít pro svou oslavu.

Vybral si mládě, na kterém ještě nikdo nese děl. Jemu patří přece prvotiny všeho, co jsi a co máš. Všim tím, čeho budeš svědkem tento týden, prokazuje své právo, aby byl pro tebe vždy tím nejprvnějším. Zpytuj se, zda jsi mu vyhradil ve svém srdci místo, které mu plným právem náleží.

Sleduj, jaké radostné nadšení se pojednou zmocnilo apoštolů. Snad si to Pán přece jen rozmyslel, vydat se pochopům. Dává nám nyní jasně najevo, že přijímá královský titul.

S velkou radostí a uspokojením prostírají své pláště na oslátka i na cestu. Konečně nadešla ta očekávaná chvíle a oni jsou u toho první. A jejich nadšení se nakažlivě šíří mezi lidem a poutníky.

Tak jako Pán ví, že oslátka pro něho je přivázané na okraji vesnice, ví velice dobře, co všechno ho tentokrát v městě Davidově čeká. Dosud se bránil každému pokusu, když ho nadšený dav chtěl provolat králem. Nyní už může vstoupit do Jeruzaléma okázale, tak jak je to předpovězeno od proroků. Jeho tříleté hlásání Božího království nyní vyvrcholí tím, že sám na sobě zjeví nepokrytě jeho celou pravdu. Vrátil tak všem věcem jejich původní hodnotu. To, co jeho Odpůrce podvodně nadhodnotil a lstivě zahalil do přitažlivého lesku, bude záhy po pravdě odhaleno. Zatím si vybíráme s oblibou jen to, na co netrpělivě čekáme, protože se nám to líbí, jak nám to představuje ve falešném světle naše sebeláska. Nediv se, když jeho pravda nebude souhlasit s tvými měřítky a tvým očekáváním. Pros, abys neupadl do podobného omylu, jako toto město.

Ovládají je farizeové a učitelé zákona, kteří svou vlastní nauku povýšili nad Hospodinovo

slovo. Smutný osud, který připravuje Sión sám sobě, je pro tebe varováním, co se ti může přihodit, když nepochopíš, že spíše než ratolesti a ovace chce od tebe Ježíš tvé srdce a tvou mysl. Osud Jeruzaléma je o to smutnější, čím více se po tak dlouhé věky těšil té nejvyšší Boží přízni. Nedostalo se mu za to vděčného uznání. Dnes Pán nad svým milovaným městem dokonce upřímně zapláče.⁽¹⁾ Jak velice se mohou rozcházet lidské představy a Boží záměr, ukáže skutečnost, že člověk vydá na smrt toho, který mu přináší uzdravení a spásu. Jak upřímné bude dnešní *Hosana*, když se již v pátek změní na *Ukřižuj ho?*

Síla Božího království je však v tom, že to nebude Ježíšův omyl ani prohra, že jeho koruna bude z trní, žezlem bude rákosová třtina a trnem kříž. Vlády nad lidskými srdci se neujme dnes na svém oslátku, nýbrž až se nechá dokonale pokořit. Jeho opravdový korunovační průvod vyjde do ulic až v pátek, až ho povlečou jako posledního z posledních, odsouzeného k potupné smrti. Právě když bude pozdvižen mezi nebe a zemi, zaujme své vladařské místo, aby zemřel **královskou smrtí a přitáhne všechny k sobě.**

A přece Pán neodmítá dnešní vratkou přízeň, stejně jako se *nezdráhá, necouvá zpět, svá záda vydá těm, kteří ho zbijí, své líce těm, kteří budou rvát jeho vous, neskryje svou tvář před hanou a slinou.* Vstupuje do svého milovaného města, ačkoliv zná jeho nevděčnost a pýchu, zná urážky, jimiž odpoví na jeho lásku. Je si zcela jist svou věcí, protože skuteční jen to, co mu uložil Otec.

I tebe mu dal Otec, aby do tebe vstoupil, aby tě přivedl do otcovského domu. Pouč se z osudu jeho města, čeho je schopen člověk, i když mu Bůh tak zjevně a svrchovaně projevil svou lásku. Nespoléhej na nadšení šťastných a slavnostních chvil, nehledej u Pána své sebeuspokojení, aby ses pak od něho neodtrhl ve chvíli ponížení a pohoršení, abys ho nevydal na smrt, když nebude odpovídat tvým představám a plánům. On tě zná stejně dobře jako své město. Aby tě nemusel *odsoudit, dá se odsoudit za tebe*⁽²⁾. Přemýšlej o tom hluboce a dlouze, až dozní dnešní ovace a na Ježíšově tváři se objeví slzy. Pros jej, aby ti dal *poznat, co je ti ku prospěchu, aby tě přitáhl k sobě, jako kvočna bere kuřátko pod svá křídla*⁽³⁾. To je cíl, pro který z vůle Otce všechno podstupuje.

Jedině z této perspektivy a s tímto vědomím volej: „Hosana Synu Davidovu! Přijď ke mně, Požehnaný! *Nestůj daleko, má Silo, pospěš mi na pomoc. Budu vyprávět svým bratřím o tvém jménu.*“⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 19,42; ⁽²⁾ preface na Květnou neděli;

⁽³⁾ srov. Mt 23,57; ⁽⁴⁾ resp. žalm 21

Liturgická čtení

Průvod s ratolestmi – Mk 11,1-10

Když se blížili k Jeruzalému, k Betfage a Betánii u Olivové hory, poslal Ježíš dva ze svých učedníků napřed a řekl jim: „Jděte do té vesnice, která je před vámi, a hned, jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátka, na kterém ještě neseďel žádný člověk. Odvažte ho a přiveďte. A kdyby se vás někdo zeptal: „Co to děláte?“, řekněte: „Pán ho potřebuje, a hned ho sem zase pošle nazpátek.“ (Učedníci) odešli a našli oslátka uvázané u dveří venku na rozcestí a odvážali ho. Někteří z těch, kteří tam stáli, se jich ptali: „Co to děláte, že to oslátka odvážete?“ Odpověděli jim tak, jak to Ježíš řekl, a oni je nechali. Přivedli oslátka k Ježíšovi, přehodili přes ně své pláště a on se na ně posadil. Mnoho lidí prostíralo na cestu pláště, jiní zase větvičky, které nařezali na polích. Ti, kdo šli před ním i za ním, volali: „Hosana! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Požehnané království našeho otce Davida, které přichází! Hosana na výsostech!“

1. čtení – Iz 50,4-7

Pán, Hospodin, mi dal jazyk učedníka, abych uměl zvaného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhá, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. čtení – Flp 2,6-11

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Evangelium – umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka (viz Mk 14,1-15,47)

Zelený čtvrtek

Stojíme na prahu svatého třídení: před Zeleným čtvrtkem, Velkým pátkem a Bílou sobotou, v nichž Církev slaví smrt a zmrtvýchvstání našeho Pána Ježíše Krista. „Dříve, než vydal své tělo“, zve Ježíš své učedníky na poslední večeři. Je to jako poslední vydechnutí před propuknutím velké bouře. Ústřední tajemství poslední večeře, ustanovení Eucharistie, dopro-

vázejí ještě dvě události, kterým Nový zákon věnuje mnoho místa.

Spor učedníků a mytí nohou

V památný večer sešel se Ježíš s Dvanácti v místnosti, kde byla připravena velikonoční večeře. Byla to nejradostnější slavnost celého židovského roku, která připomínala východ Izraele z egyptského otroctví. Ježíš otevírá tuto večeři podle židovského obyčeje tím, že žehná první pohár vína. Spojuje to se sdělením, že toto je poslední pascha jeho pozemského života.

Právě v tu chvíli dochází mezi učedníky k ostrému sporu. I přes slavnostní náladu se dostávají do hádky. Důvod je docela malicherný: hádají se, kdo je z nich první a větší. Je to zvláště vybraný okamžik, aby dali najevo svou ješitnost a egoismus. Ježíš zahanbuje své učedníky svou nejobětavější pokorou. On, který by přede všemi měl právo, aby ho jeho učedníci u stolu

obsluhovali, stává se služebníkem všech.

Jeho slovu, že ten, kdo je největší, má být nejmenší, a kdo je představený, má být služebníkem všech (srov. Lk 22,26), propůjčuje jeho příklad umývání nohou obzvláštní naléhavost. K údivu všech povstává Ježíš od stolu, odkládá svrchní šat, opásá se zástěrou, nalije vodu do nádoby a počíná učedníkům umývat nohy. On, který vyšel od Boha a nyní se chystá vrátit se k Otci, prokazuje tu nejpokornější otrockou službu. Jeho příklad má v budoucnosti pomáhat jeho učedníkům, aby se zbavili veškeré pýchy, falešné ctižádosti a ješitnosti.

Jak důležitý byl tento Ježíšův příklad, ukazují na mnoha místech dějiny Církve až do dnešních dnů. I nám platí: *U vás však ať to tak není!*

Ale kdo je mezi vámi největší, ať je jako nejmenší, a kdo je představený, ať je jako ten, kdo druhým slouží (Lk 22,26; srov. Jan 13,15). Toto Ježíšovo napomenutí platí Církvi jako celku a tím i jednomu každému z nás.

Jidášova zrada

Jako zlý stín, který dává tušit hrůzu nastávajících událostí, padá na poslední hodiny Ježíšovy ve společenství jeho učedníků nastupující Jidášova zrada.

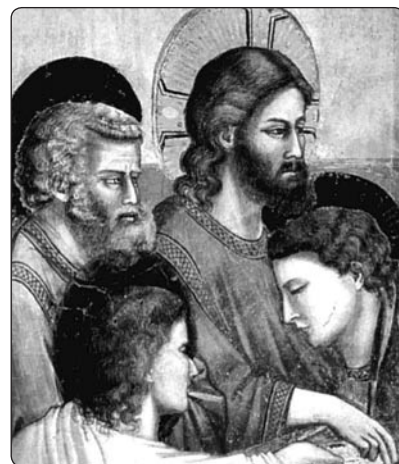
„Muž z Iškariotu“ měl na starosti materiální záležitosti malého společenství. Ačkoliv byl povolán Ježíšem jako ostatních jednáct, ovládla ho podle svědectví Marka (14,10-11) a Matouše (26,15) holá lakota. Ježíš varuje zrádce, aniž by ho jmenoval, a dává mu poslední příležitost k obrácení. On však se zaštitil vytrvalým mlčením a přijímá dokonce z Ježíšovy ruky sousto, jako by se nic nedělo.

Na srdce Ježíšových věrných padl těžký mrak nedůvěry: *Jsem to já, Pane?* ptají se s úzkostí. Jako by Ježíš nemohl snést přítomnost pokrytecky se tvářícího zrádce, vyzve ho náhle: *„Co chceš udělat, udělej rychle!“* (Jan 13,27) Nyní se měl Jidáš ještě zastavit, slzy lítosti mohly i tomuto učedníkovi zajistit odpuštění. Ale on jako neovládaný vůz na srázném svahu jede stále rychleji do propasti. Tak si počíná Jidáš. *On vzal sousto a ihned vyšel ven. A byla noc* (Jan 13,30). Noc uvnitř

a noc venku! Mocnosti temnot zahájily své neblahé dílo.

Ježíšova večeře

Večeře se chýlila ke konci. Tu vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal, jak to bylo po stáletí židovským obyčejem, a dával

svým učedníkům se slovy: *„Toto je moje tělo, které se za vás vydává.“* A podal jim také kalich a řekl: *„Tento kalich je nová smlouva potvrzená mou krví. Čiňte to na mou památku.“* (1 Kor 11,24-25)

„Co se zde stalo? O smyslu těchto slov jsme se modlili, přemýšleli o něm a bojovali za něho téměř dva tisíce let. Stala se znamením společenství, světějšího a vnitřnějšího než cokoliv jiného. Ale také znamením hlubokého rozdělení.“ (Romano Guardini, Pán) Odpověď na naši otázku může být jediné tato: Ve Večeřadle se stalo přesně to, co tato slova říkají. Na stole ležel beránek, pokrm Starého zákona. Nyní dává Ježíš svým učedníkům chléb jako své tělo, tajemně skutečné a opravdové.

Velký pátek

A jako předtím požehnal pohár Starého zákona, který připomínal krev prolitou při oběti, tak jim nyní dává svou krev ve víně, tajemně skutečnou a opravdovou. Učedníci nepochopili zdaleka smysl toho, co učinil. Ale s jistotou tušili, že se zde otevírá srdce jejich Pána, že se chystá, aby „za ně“ jeho život vykvrácel. Chléb a víno v Ježíšových rukou – to je Kristus ve svém sebeobětování za hřích světa a k němu patří i tíže našich hříchů.

Teologie usiluje ustavičně a věčně o hlubší pochopení Ježíšových slov. Ale máme dojem, že jejich úsilí se (už) k mnoha lidem nedostává. Snad ukazují lepší cestu liturgie. Od dávných dob to vyjadřuje zvoláním: „Tajemství víry! – *Mysterium fidei!*“ Vždyť tajemství Eucharistie, proměnění chleba a vína v Ježíšovo tělo a krev, bude vždy překračovat naše chápání. Ta slova jsou plná tajemství. Pokazují na něco, co zcela uvidíme teprve očima věčnosti: Bohočlověk, který se za nás vydal, tajemně se skryl do chleba a vína jako pokrm na naší cestě k věčnému životu, kde budeme patřit na jeho nezahalenou slávu.

V hodině mše svaté se náš chrám stává večeradem. Kristovým jménem kněz opět žehná a rozděljuje: „Vezměte, to je mé tělo.“ Kněz bere kalich požehnání a vyslovuje slova Ježíšovy plné moci: „Toto je krev nové úmluvy, která se za vás vylévá.“ Pod způsoby chleba a vína je nám Ježíš tajemným způsobem nablízku, aby se stal naším pokrmem a zůstával s námi až do konce časů.

*Klaním se Ti vroucně,
skrytý Bože náš,
jež tu ve svátosti sebe ukrýváš.
Tobě srdcem svým
se zcela poddávám,
že jsi Pán a Bůh můj,
vroucně vyznávám.*

-sks- 12/02

Ve skutečnosti nastal čas velkého utrpení. Je to doba, kdy dokonale zazáří Pánův příklad. Je to doba lásky, která stojí pod zákonem pravdy; doba oběti, protože Pánovo utrpení mu má získat moc ke spáse všech, kteří jsou jeho: těch, kteří ho hledají, i těch, kteří se od něho odvrátili a vydávají ho tomu nejhoršímu, aniž vědí, co činí.

Pána není možno zapřít tam, kde žije v lidském jednání, kde jeho život je jasně vyjádřen lidským životem. Soumrak času dějin je svítáním umučení. Tam, kde národy klesají pod násilím osudu a jsou ve stínu smrti, musejí někteří najít sílu dobrovolně podstoupit utrpení a snad pak budou moci národy také prožít své utrpení jako následování Kristova umučení.

Nouzi je třeba proměnit na cenu pro věčnost. Může tak získat svůj smysl ze vztahu k Pánu a jeho činu. Ale k tomuto vítězství může dopomoci jen příklad věřících, který ukazuje tento vztah. I smutek těch neosamělejších a úzkostlivá opuštěnost zajatých se mohou proměnit ve vítězství a oslavu. Je k tomu zapotřebí jen ono těžké, ale milostiplné rozhodnutí: pozvednout a povznést své břemeno až ke Kříži.

Jestliže platí apoštolovo slovo – nežiji již já, ale žije ve mně Kristus, pak se musí také stát pravdou, že netruchlíme my sami, ale náš zármutek se stal součástí zármutku Ježíše Krista: on tento smutek přemohl v noci smrti a tuto noc prolomil.

My však se zatím ještě nechceme v době umučení těšit dnem zmrtvýchvstání. Víme, že přijde, ale nyní je čas utrpení. Jestliže s Pánem nezemřeme, nevstaneme s ním z mrtvých. *Stále prožíváme na svém těle Ježíšovo umírání, aby i Ježíšův život byl patrný na našem těle* (2 Kor 4,10). *Neboť jste už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu* (Kol 3,3).

V době utrpení má skočit způsob života, který jsme dosud žili. Musíme vstoupit do Kristovy smrti. Jen tato smrt nás povede dále. Až nás opět ozáří světlo, nesmíme už být tím, čím jsme byli. To, co jsme nazývali svým vlastním, to musí být zničeno. Svým rozhodnutím pro Kříž můžeme připravit velké vítězství. Ale vítězit nebudeme my.

Vítězit bude jedině Pán. A proto snad i národy musí vědomě projít jeho smrtí, aniž by zahalovaly hrůzu této smrti. Pak národy opět povstanou jako jeho lid, jako jeden jediný nositel jeho království, které bude trvat až do konce časů.

S bolestmi všech musíme přinést ke Kříži i mrtvé. Hrdina, který přemohl smrt, chce i nás učinit hrdiny ve vlastním slova smyslu: musíme ze smutku pro jeho utrpení pochopit své vlastní utrpení. Pak bude žít v nás. Doba velkého utrpení je velkou dobou jeho návratu. S ním za-

čne nový den jeho moci a jeho jednání v dějinách.

Tak je doba umučení součástí Božího plánu a my bychom se provinili proti dějinám a jejich smyslu, kdybychom se chtěli před znamením této doby uzavřít. Dějiny se chtějí proměnit skrze utrpení, a to jak dějiny naší duše, tak i dějiny světa.

Cestu velkého obratu vyznačil Král tím, že prošel nejen mezi palmovými ratolestmi, ale až na kříž, neboť lidstvu již nezbyla jiná naděje než jeho utrpení a jeho smrt.

Z knihy

„A Petr vystoupil z lodi“

Z-sks- 12/02 přeložil-lš-

Bolestný růženec

Abychom před svým duchovním zrakem oživilí události dramatu vykoupení a ony mohly účinněji působit na náš duchovní život, využijme rozjímání nad bolestnými tajemstvími svatého růžence. Tento růženec nás uvádí tím nejkrásnějším způsobem do tajemství utrpení a smrti Ježíše Krista.

Který se pro nás krví potil

Velký pátek začíná pro našeho Pána již po poslední večeři v noci Zeleného čtvrtku, když pronesl svou velekněžskou modlitbu. V Písmu svatém čteme:

Po těchto slovech se odebral Ježíš se svými učedníky za potok Cedron (Jan 18,1), odešel podle svého zvyku na Olivovou horu... Sám se pak od nich vzdálil, co by kamenem dohodil, klekl a modlil se: „Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, avšak ne má vůle at se stane, ale tvá.“ Tu se mu zjevil anděl z nebe a posiloval ho. Ježíš upadl do smrtelné úzkosti a modlil se ještě usilovněji; jeho pot stékal na zem jako krůpěje krve (Lk 22,39.41-45).

Snad prožíval náš Vykupitel v těchto nočních hodinách v Getsemanech nejstrašnější část svého umučení. Jeho pot stékal jako krůpěje krve, to poukazuje na to, že Kristus musel trpět nesnesitelnou úzkostí, která byla strašnější než všechno to, co ještě musel dále vytrpět. Vidí pekelné propasti hříchu a jejich démonickou zlobu a zvrácenost, kterou s nejvyšší jasností mohl poznávat jen on jakožto Bohočlověk. Tato strašná tíže hříchů na něho padá jako násilná špinavá vlna, aby ho zničila. Ví, že jako *Boží Beránek* musí sestoupit až do těchto pekelných propastí se vši jejich zvrhlostí a satanskou nenávistí vůči Bohu, aby tak byl obětován.

Úchvatnými slovy popisuje Anna Kateřina Emmerichová ve svých úvahách Kristovo utrpení v Olivové zahradě:

„Před Pánovu duši předstoupilo budoucí utrpení jeho apoštolů, učedníků a přátel, malý počet příslušníků první Církve a pak při jejím růstu nastupující bludařství a odpady a opakování prvního hříchu skrze pýchu a neposlušnost ve všech formách ješitnosti a klamného sebeospravedlňování. Zjevila se mu vlašnost, zvrácenost a zloba nesčetných křesťanů a rozmanité lži a podvodné výmysly pyšných učitelů, svatokrádežné zločiny neřestných kněží a strašné následky a hrůza zpusťování Božího království na zemi, ve svatyních nevděčného lidstva, které má vykoupit svou krví a životem za nevyšlovných muk.

Viděla jsem tato pohoršení v nekonečné řadě obrazů ze všech století až do dnešní

doby a dále až do konce světa ve všech formách chorobného bludného šílenství, pyšné zrady, fanatického blouznění, falešných proroctví, kacířské tvrdošijnosti a zloby, jak procházejí před Ježíšovou duší. Všichni odpadlíci, samospasitelé, učitelé bludů a posedlí lžisvětci, všichni svůdci i svedení ho tupili a mučili, jako by pro ně nebyl ukřižován, nebyl přibit na kříž jejich choutkami a výklady jejich temnot. Oni všichni trahali a rozdělávali si nesešivanou suknicí jeho Církve. Každý chtěl mít vykupitele jiného, než jaký se za ně vydal z lásky. Nesčíslní ho mučili, tupili a zapírali ho. Nesčíslní krčili rameny a potřásali hlavami nad tím, který nad nimi roztáhl své zachraňující paže, aby je chránil proti propasti, která se před nimi otevírala. Viděla jsem další nesčetné, kteří ho veřejně zapírali, ale také se s odporem

odvraceli od ran jeho Církve, které jí sami pomáhali zasadit, jako se odvrátil levita od chudáka, který upadl mezi lotry.

Viděl, jak se odlučují od jeho zraněné Nevěsty nevěrné děti, které opouštějí svou matku v noci, když ji ohrožují lupiči a vrazi, kterým svým nezřízeným způsobem života otevřeli brány... Viděl, jak jsou odděleni od vinného kmene a hozeni mezi plané, neplodné ratolesti. Viděl je jako bloudící ov-

ce, vydané vlkům, vyhnané najatými pastýři na špatnou pastvu, jak nechtějí jít do ovčince Dobrého pastýře, který dal život za své ovce. Viděl, jak jsou bez domova, jak bloudí kolem a nechtějí vidět jeho město, které leží na hoře a neskrývá se. Viděl je na písečné poušti, kde je proměnlivé vichry honí nesjednocené, ale nechtějí do domu jeho nevěsty Církve, zbudované na skále, které slíbil, že ji až do konce světa nepřemohou brány pekla. Nechtěly vstoupit do její brány a sehnout šíji.

Viděl je, jak následují ty, kteří směřují jinam, jen ne k bráně. Budovali různé chýše na písku, bez oltáře a bez oběti, jak na střechách vyvěšují větrné korouhvičky a podle nich se točí jejich nauka... Viděl, jak bourají své chýše a jejich trosky vystřelují proti úhelnému kamenu Církve. ...Ježíš je všechny viděl, trápil se kvůli nim a chtěl trpět za všechny, kteří nevidí jeho, nechtějí za ním nést svůj kříž s jeho Nevěstou, jež se jim dává ve svatých svátostech ve městě zbudovaném na hoře, které zůstává neskruté a brány pekla je nepřemohou.

Toto tajemství Ježíšova utrpení můžeme poněkud pochopit, když si uvědomíme, že i hřích jednoho každého z nás stojí před ním v celé své zraňující ostrosti. I hříchy, které nejsou v žádném zpovědním zrcadle, které je dokonce obtížné pojmenovat, hříchy, které sedí v kořenech našeho bytí a života, jako sklon ke zlému, jako špatné charakterové sklony, uplatňují zevnitř své otrávené a zničující působení na naše myšlení a jednání a projevují se pak navenek svými špatnými plody jako vlašnost v náboženských věcech, zdánlivá zbožnost, faleš, zášť, nečistota, závist, pomluvy a nenávist.“

Který byl pro nás bičován

Kristus stojí před Pilátovým soudem, kam ho přivedli lidé nejvyššího kněze Kaifáše, kteří si chtějí na římském místodržícím vynutit pro Ježíše rozsudek smrti. Pilát však musí doznat: *Já na něm nenalézám vinu* (Jan 18,39).

Ze zbabělosti jim však vydá Ježíše v hanbném výměně za zločince Barabáše. V Písmu svatém stojí: *Pilát ho dal zbičovat* (Jan 19,1).

Za tímto krátkým a suchým sdělením stojí strašná skutečnost. Bičování, které bylo zpravidla součástí ukřižování, prováděli kati. Ti zbavili oběť šatu, připoutali za ruce a nohy pevně k sloupu, takže stála s obnaženými zády. K bití se nepoužívaly pruty, nýbrž dűtky, které měly na konci řemenů kovové kuličky nebo háčky, tzv. *scorpiones*.

Zkoumání Turínského plátna ukázalo, že rány po bičování, které jsou na plátně viditelné, mají tvar činky, jako by byly způsobené dvojicí kovových kuliček. Protože se na plátně vyskytují ve třech skupinách, je možno usuzovat, že bičování bylo třířazové. Římané přenechávali bičování oběti krutosti drábů.

Tak dělalo římské bičování z oběti zdeformované mrzáky. Při prvním bičování způsobily první důtky puchýře na krku, zádech, bocích, rukou a nohou. Tvořily se přitom rudé podlitiny a krvavé puchýře. Pak drásaly kůži a svaly. Puchýře praskaly a celé tělo se zalilo krví. Bičovaný byl tak zle zřízený, že nejednou při tomto mučení zemřel, jak dosvědčují římsští spisovatelé. Prorok Izaiáš říká: *Jeho podoba byla nelidsky zohavena..., byl rozdrcen pro naše zločiny* (Iz 52,14. 53,5).

Věřící lid viděl vždy za bičováním Ježíše Krista hříchy nečistoty a strašné hříchy, které zvláštním způsobem znesvěčují tělo, Boží chrám.

Svatý Pavel říká: *To je vůle Boží, vaše posvěcení. Zdržujte se smilství. Naučte se držet své tělo v kázni a počestnosti* (1 Sol 4,3n). *Ti, kdo náleží Kristu, ukřižovali svoje tělo i s jeho vášněmi a žádostmi* (Gal 5,24).

Který byl pro nás trním korunován

K tomuto tajemství čteme v Písmu svatém: *Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy, a svolali k němu celou četou. Oblékli mu rudý plášť, upletli trnovou korunu a nasadili mu ji. Pak ho začali pozdravo-*

vat: „Buď zdrav, židovský králi!“ Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj, klekali na kolena a holdovali mu (Mk 15,16–19).

Korunování trním a posmívání je krutým a divokým pokračováním bičování bezcitnými žoldáckými pacholkami. Výsměch muži, který se představil jako židovský král, vyvolal u vojáků, kteří pobývali ve vládní budově, velké pozdvižení. Po skončení bičování se chopili příležitosti, aby si na zástupci nenáviděného židovského národa vyřadili svou zlost. Ze soudního jednání věděli, že Kristus se vydával za krále. A tu je napadlo, že se vysmějí jeho království uspořádáním maškarády. Podle Janova evangelia bili Ježíše i do tváře (srov. 19,3).

I toto týrání dosvědčuje Turínské plátno. Dr. Willis, který plátno zkoumal, konstatoval, že obě obočí jsou oteklá a pravé víčko roztrženo. Otekliny jsou také pod pravým okem, na nose, na levé tváři a na čelisti a na pravé tváři je rána ve tvaru trojúhelníku. Velice zřetelná jsou zranění způsobená trny na čele, na lebce a na zátylku. Lékař konstatuje, že spíše než o korunu se jednalo o trnovou helmu.

Víra lidu chápala vždy korunování trním jako smír za hříchy pýchy, a to právem. Neboť pýcha, hřích ducha, je prapůvodce všech hříchů. První lidé chtěli být jako Bůh. A nyní se Bůh a člověk poníží do té míry, že svatý Pavel může říct: *Bůh s tím, který byl bez hříchu, jednal kvůli nám jako s největším hříšníkem, abychom my byli skrze něho spravedliví u Boha* (2 Kor 5,21).

Který pro nás nesl těžký kříž

Po korunování trním nastupuje náš Vykupitel poslední strašnou cestu. V evangeliu sv. Jana stojí: *Vzali tedy Ježíše a vyvedli ho ven. On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota* (Jan 19,16n).

Nesmíme se pohledu na tuto hrůzu vyhubat. Celý život si musíme být vědomi, že Pán to všechno vytrpěl **pro nás**. V podobenství o ztracené ovci nám Kristus ukázal, že jde jako Dobrý pastýř za námi hříšníky, dokud nás nenajde. To, co obrazně ukázal v podobenství, uskutečňuje křížovou cestou tím nejotřesnějším způsobem. Jde touto cestou, obtížen všemi hříchy světa, vzhůru na Golgotu. Hrouť se pod tíží tohoto kříže. Šimona Cyrenského, který šel z pole, zadrželi, aby nesl kříž za Ježíšem (srov. Lk 23,26). Tento Šimon je prvním učedníkem, který nesl kříž za Ježíšem. Pán sám říká: *„Kdo nenese za mnou svůj kříž, nemůže být mým učedníkem“* (Lk 14,27).

Mnozí se zpěčují nést kříž, který jim Bůh přidělil, a zapomínají, že Kristus řekl: *„Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť já jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží“* (Mt 11,27–30).

Kříže, které si děláme sami a které nejsou od Boha, nýbrž jsou důsledkem hříchu, tíží nekonečně více. Kdo chce najít pokoj pro svou duši, ať vezme každý den na sebe

svůj kříž a nese ho za Kristem, až dospěje na Golgotu, místo vykoupení.

Který byl pro nás ukřižován

Když došli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jeho i ty zločince, jednoho po pravici a druhého po levici (Lk 23,33).

Nyní se naplňuje to, co Ježíš učinil nekrvavým způsobem při poslední večeři a co zpřítomňuje v každé mši svaté: *Toto je moje tělo, které se za vás vydává. Toto je moje krev, která se za vás prolévá.*

Náš Spasitel dospěl konečně k cíli: na kříž na Golgotě, **za nás**, kteří nejsme schopni činit opravdové pokání za své hříchy. Protože hříchy jsou vzpourou proti nejvyššímu a nejsvětějšímu Bohu, vyžaduje Boží spravedlnost dokonalou smírnou obět. V Kristu a skrze Krista se uskutečňuje Boží vyúčtování s našimi hříchy. Toto vyúčtování však postihuje za nás umírajícího Krista nekonečně strašnějším způsobem, než jak by mohlo

postihnout kohokoliv z nás. Protože On je sám Život. A právě On musel prožít strašnou nicotu hříchu – smrtelné odloučení od Boha; tak hluboce prožívá toto nejstrašnější odloučení, že jeho nářek zní: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ (M 27,46)

Umírající Bůh a člověk je v nejménějším slova smyslu *zničen*. Musel zemřít, ačkoliv byl ještě mladý. Jeho dílo bylo přerušeno, a mohlo ještě dále rozkvétat. Odňali mu jeho přátele. Jeho čest byla pošlapána. Nemá už vůbec nic. Žalmista říká: *Byl červ a ne člověk, zavržený od lidí (21,7).*

To všechno se stalo, když Kristus s rozepjatými pažemi visel na kříži a zemřel, aby nám zasloužil nebe. Naplnila se jeho slova: „*Až budu povýšen od země, všechno potáhnu k sobě.*“ (Jan 12,32)

Klaníme se, Pane, tvému Kříži... Hle, skrze Kříž přišla radost na celý svět.

Podle Vobiscum 02/2001

preložil -lš-

V článku byly použity rytiny A. Dürera

Skupina studentů informatiky vyvinula program na převod vietnamštiny do slepeckého písma. S pomocí několika kněží z diecéze Ho Chi Ming byla do slepeckého písma převedena evangelia a žalmy. Je možno je tisknout po osmi kusech a náklady na tento tisk činí 1000 €. Na tisk přispívá Mezinárodní biblická společnost a další dobrodinci. Zatím bylo vytištěno 160 exemplářů. Slepci a jejich učitelé jsou s výsledky velmi spokojeni a jsou šťastni, že mohou sami číst Písmo svaté.

OHROŽENÉ ZPOVĚDNÍ TAJEMSTVÍ

Katolická církev v USA je znepokojena pokusy některých států uzákonit neplatnost zpovědního tajemství v případě, že jeho prozrazení může přispět k odhalení zločinu. Podle těchto návrhů by byl kněz povinen provést udání na osoby, které se zpovídají z pohlavního zneužití nezletilých.

JEZUITÉ

Počet jezuitů ve světě se dále snižuje. S 20 408 členy je však stále největším mužským řádem. Proti předchozímu roku ubylo 333 jezuitů. Noviců však přibýlo o 4,5 % a je jich nyní na světě celkem 929. Nejvíce v jižní Asii a Latinské Americe. V Evropě mají jezuité celkem 167 noviců.

Kath-net

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

sami sobě. Ježíš přišel naplnit zákon a proky. Židé však toto naplnění neakceptovali, protože už předem si nahradili Boha Abraháma, Izáka a Jakuba svým vlastním.

Každá představa Boha, do které jsou zakalkulovány naše vlastní podmínky, představy a požadavky a dokonce náš okamžitý osobní prospěch, je od samého začátku zcestná. Bůh, kterého si člověk „optimalizuje“ podle vlastní koncepce, je bůh utvořený člověkem, a tedy absurdní ve své podstatě. Začali s tím bludaři již za dob apoštolů, pak přišel islám, reformace, osvícenství a odtud stále více rostoucí trend samozvaných tvůrců boha až do dnešní doby vyznačující se přímo „spasitelskou samoobsluhou“. Vede se spor, zda se tři monoteistická náboženství modlí ke stejnému Bohu. Ačkoliv se to může zdát neuvěřitelné, je zcela namístě otázka, zda se katolíci křesťané shromáždění v jednom chrámě k jedné bohoslužbě modlí všichni k jednomu Bohu.

Kdyby se k jednomu a témuž Bohu modlili hlava katolické církve i americký prezident, islámští bojovníci i izraelští vojáci, jihoameričtí velkostatkáři, potomci otrokářů, i lidé nedaleko nich umírající hladem, pak by se podařilo dosáhnout toho, co Pán vyloučil u samotného Belzebuba: Bůh by byl tak proti sobě rozdělen, jak jsou rozděleny zájmy a představy lidí. Jak by mohlo obstát jeho království? Není pravda, že válka v Irá-

ku není náboženskou válkou. Všechny války jsou „náboženské“: protože války jsou ve skutečnosti vedeny soupeřícími ideologiemi falešných bohů, včetně mamonu, nacionalismu, fanatismu, „humanismu“....

Svět je proto rozdělen křížem krádem a člověk sužuje člověka, protože neodpověděl na vůli jediného Otce, který nám zcela jednoznačně zjevil, že chce, aby všichni byli jeho dětmi a podle toho se k sobě chovali. Smyslem bohoocty není učinit si z Boha služebníka svých sobeckých zájmů, ale zcela se mu podrobit a přijmout jeho vůli, protože je plná nekonečné lásky k lidem. Proto kdo chce upřímně očistit své svědomí, musí vždy v první řadě očistit svou představu Boha, pokud jí není třeba úplně vyměnit. Bůh nám sám sebe zjevil jednou provždy a definitivně ve svém Synu, který byl *pozdvížen od země*, protože přijal Otcovu vůli. Nejsou snad stigmatizováni právě proto tak podobní jeho Synu, že jsou jeho zvláštními a zplnomocněnými vyslanci, kteří nám tlumočí svým tichým utrpením, co od nás náš jediný Bůh očekává: abychom skončili s novodobým „polyteismem“ a vrátili se do jediných náruče jediného milujícího a milosrdného Otce? Prosme proto vroucně Pána na Velký pátek u paty Kříže, aby se naplnila jeho velekněžská modlitba. Je to jediná Bohem stanovená a účinná cesta ke skutečnému a trvalému míru v lidském srdci i mezi národy.

-red-

Drahokam nebes

Svatá Gemma Galgani

V kostele pasionistů v toskánské Luce se nachází náhrobek, na kterém je zobrazena mladá žena s vážnými a velmi důstojnými rysy v obličejí. Nápis na náhrobku zní: „Byla vytržena ze světa spíše žárem lásky k Bohu než skrze nemoc.“ Kdo je tato zesnulá a čím se vyznačuje?

11. dubna tomu bude 100 let, co zemřela Gemma Galgani. Narodila se 12. března 1878 ve městě Bogonuovo di Camigliano nedaleko Luccy jako dcera lékárníka Jindřicha a jeho ženy Aurelie a jako čtvrté dítě z osmi sourozenců a ještě téhož dne byla pokřtěna. Mělo být jméno, které jí dali při křtu, Gemma – drahokam, předzvěstí skutečnosti, že se jednou stane velkou světicí?

Byla ještě dítětem, když farář z Gargnana řekl: „Drahokamy jsou v nebi. Doufejme, že toto malé děvčátko bude jednou drahokamem v nebi!“ Výraz její tváře a její postoj měly v sobě něco z rysů světice a působily hlubokým dojem. Dětská prostota a pokora se tu mísila s nadpřirozenou spiritualitou.

Úmrtí v rodině

26. května 1885 přijala od biskupa v Luce v kostele sv. Michala svátost biřmování. Během mše svaté měla vnitřní zážitek: „Slyšela jsem vnitřní hlas ve svém srdci: ‚Chceš mi dát svou maminku? Dáš mi ji ráda?‘“ V září téhož roku její maminka zemřela a rok nato zemřel její 18letý bratr Gino, který chtěl být knězem. Gemma přitom prožila psychický otřes. Po nějaké době začala trpět. Gemma vzpomíná: „Pocítila jsem touhu růst v lásce k ukřižovanému Ježíši a přitom trpět a pomáhat Ježíši v jeho bolestech.“ Nejdříve vedla otci domácnost a starala se o sourozence. Pak zemřel i otec. Jeho

smrt znamenala v jejím životě bolestný zlom. Upadla do těžké zdravotní krize a trpěla bolestnou nemocí.

Nečekané uzdravení ve smrtelné nouzi

2. února 1899 počítal lékař i s její smrtí. Ve svých 21 letech přijala svátosti umírajících. Brzy nato se stalo něco nevysvětlitelného. V těžké smrtelné úzkosti se jí zjevil sv. Gabriel Posenti. Jeho přímluvě připisuje svoje pozdější uzdravení, které bylo náhlé a úplné, takže mohla ihned opět začít pracovat. V době největšího utrpení složila slib: jestliže se uzdraví, chce vstoupit do řádu. Věrná svému slibu, prosila o přijetí u salesiánek. Ale již po dvaceti dnech musela odejít. Bůh s ní měl jiné plány.

Kristovy rány

V předvečer svátku Božského Srdce Páně měla Gemma náhle extázi. Napsala o tom: „Ocitla jsem se náhle před nebeskou Maminkou, po jejíž pravici stál můj anděl strážný. Řekla mi: ‚Dcero, ve jménu Ježíše se ti odpouštějí hříchy. Můj Syn tě miluje a chce ti dát zvláštní milost. Chceš prokázat, že jsi jí hodná?‘ Nevěděla jsem, co mám odpovědět. Ona pokračo-

Hrob sv. Gemmy

vala: ‚Budu tvoji Matkou, ty se osvědčíš jako moje pravá dcera.‘ Rozevřela svůj plášť a přikryla mě s ním. V tom okamžiku se zjevil Kristus. Z jeho ran vycházelo něco jako ohnivé plameny, které se dotkly jen na okamžik můj rukou, nohou a mého srdce. Myslela jsem, že musím zemřít. Nakonec mě nebeská Matka políbila na čelo. Všechno zmizelo a já jsem se opět nacházela na zemi.“

Když se Gemma vzpamatovala, nesla na svém těle Kristovy rány. Od toho dne se její stigmatizace opakovala pravidelně každý čtvrtek kolem 20. hodiny a trvala do pátku do 3. hodiny odpoledne. Pak rány opět zmizely: krvácení na rukou, nohou a boku ustalo. Rány zaschly a porušená tkáň se opět spojila. Další den nebo nejpozději v neděli nebylo po ranách ani stopy. Kůže srostla do své přirozené podoby

a byla stejná jako na neporaněných částech těla.

Vzplanutí lásky

Gemma se snažila udržet všechny tyto události v tajnosti. Ale v následujících čtyřech letech až do její smrti se její stigmata každý čtvrtek obnovovala. Působila jí velké bolesti. Mimo to trpěla Gemma i bolest bičování a korunování trním. Prožívala těžká muka a krvavý pot Getsemanské zahrady. Její život vyvrcholil nakonec duchovním zasnoubením. Často říkala: „Nežiji již já, ale žije ve mně Kristus.“ Její mystické zážitky měly rozličnou intenzitu. Největším bylo „vzplanutí lásky“. Při něm byla její duše uvedena do obzvláště vysokého stupně vnitřního žáru.

Její srdce, jak vysvětluje, se podobalo rozpálené výhni a vyznávalo i silné fyzické účinky. Kůže kolem srdeční krajiny byla jako spálená a nebylo možno na ni položit holou ruku. Gemma sama vysvětluje: „Asi osm dní cítím kolem srdce tajemný oheň, který si nedokážu vysvětlit. Tento oheň vzrostl tak silně, že je téměř k nesnesení. Potřebovala bych led, abych ho uhasila. Je to oheň, který proniká i navenek, oheň, který mě ničí a stravuje. ... Velký Bože, miluji Tě! Chci Tě tak velice milovat!“ Při jejím utrpení ji pomáhala Matka Boží. Gemma jasně nazírala její ústřední postavení v díle spásy jakožto spolukřížované Spoluvykupitelky a Prostřednice. Pozdější učení 2. vatikánského koncilu o Panně Marii jako Matce Církve nacházelo v jejím životě nejvyšší možné uskutečnění. Ježíš a Maria patřili u ní zcela nerozlučně k sobě. Maria jí ukazovala a připravovala cestu k Ježíši. Pán ji poučil, že zváním jeho jména a jména Panny Marie ihned rozpozná a zažene každé ďáblovo klamné našeptávání.

Mystický život Gemmy Galgani byl veden jednak hlubokou účastí na Kristově utrpení, jed-

nak prožívaným duchovním mateřstvím Panny Marie. Mnoho pro ni znamenala četba spisů sv. Alfonse z Liguori a sv. Gabriela Possentioho, který se jí často zjevoval.

Prorocká slova pro naši dobu

Kromě daru poznání srdce měla Gemma Galgani i dar proroctví. Kristus jí sdělil v říjnu 1901: „*Moje dcero, jak mnoho nevděčnosti a špatnosti je ve světě! Hříšníci žijí v tvrdošijné zatvrzelosti dále ve svých hříších. Zbabělé a slabé duše nemají sílu, aby zvítězily nad tělem. Podvedené duše propadají zděšení a zoufalství. Horlivé duše propadají potupné vlažnosti. Lhostejnost každým dnem roste a nikdo nedělá pokroky v dobrém.*“ Jindy jí Ježíš řekl: „*Nikdo se nezajímá o moji lásku a moje Srdce je zapomenuto. Je to, jako bych nikdy neměl žádnou lásku k těmto lidem, jako bych pro ně nic nevytrpěl, jako bych byl pro ně neznámý. Moje Srdce je v ustavičném smutku. V kostelech jsem téměř stále sám, a když tam přijdou lidé, mají k tomu zcela jiné důvody. A já musím snášet, ze*

můj chrám byl ponižen na místo pro zábavu. Jak mnoho je těch, kteří mě pod pokryteckým zdáním zrazují ve svatokrádežném přijímání.“

Smírné utrpení a smrt

Gemma pak prosila Boha o smírné utrpení. Brzy začaly velké obtíže v přijímání potravy. Její žaludek nepřijímal žádný pokrm. Následovaly dny zcela bez stravy. Po 60 dnech zhubla až na pokraj smrti hladem. Trpěla strašná vnější i vnitřní muka. Zaplavovalo ji moře bolesti.

Na Velký pátek 1903 vytrpěla těžká smrtelná muka. Následující Bílou sobotu 11. dubna 1903 Gemma zemřela ve věku 24 let. Jakmile vydechla naposled, na její tváři se rozhostil vlídný úsměv. Její tělo obklopila obdivuhodná vůně. Byla pohřbena v kostele pasionistů v Luce. 14. května 1933 jí Pius XI. prohlásil blahoslavenou. Pius XII. svatořečil tuto velkou trpitelku a mystičku 2. května 1940.

Z-sks- Marienlexikon
připravil -lš-

Kláster Kongregace sester misionářek sv. Gemmy Galgani v Luce, který byl postaven z iniciativy zakladatelky

BOŽÍ TVÁŘ

Děkuji našemu Pánu a Bohu, že stvořil to obdivuhodné dílo, kde může najít svůj klid a svůj pokoj. Stvořil nebe, ale nečtu, že by si odpočinul; stvořil zemi, ale nečtu, že by si odpočinul; stvořil slunce, měsíc a hvězdy, a já nečtu, že by si odpočinul; ale čtu, že stvořil člověka a v tomto bodě odpočinul, protože konečně měl někoho, komu může odpuště hříchy.

Sv. Ambrož, Exameron

Boj mezi světlem a tmou?

Není pochyb: Saddám Husajn je tyran, který má na svědomí bestialitu. Tomu chtějí USA zabránit svou preventivní válkou proti Iráku. Důkazy proti Saddámovi inspektori nenašli. Přesto se mnozí domnívají, že postoj Američanů je správný, a poukazují na koalici spojenců proti Hitlerovi. Není však možno zastávat také jiný názor, aniž bychom zapomínali, za co všechno Německo vděčí USA. Ještě před několika roky stál Saddám Husajn na straně Američanů. To, že je to krvavý diktátor, tehdy Američanům nijak nevadilo: „Víme, že je to zlosyn, ale je to náš zlosyn.“

„Kdo není s námi, je proti nám!“ prohlásil americký prezident na začátku svého křížového tažení proti teroru. Ale jakým právem? Kdo je to, že si troufá zařazovat lidi mezi syny světla a syny temnot, pojmenovávat dobro a zlo a požadovat bezpodmínečné připojení k otázce záchrany? Kdo si může v těchto otázkách nárokovat právo na pravdu, aniž by ji musel zcela konkrétně prokázat? Neskrývá se v této patetické rétorice amerického prezidenta mesiášský nárok, když požaduje, aby za ním šel nejen celý jeho národ, ale všichni lidé dobré vůle?

Úřadující americký prezident byl kdysi v bohaté protestantské bushovské dynastii na alkoholu závislá černá ovce, která se obrátila díky působení populárního televizního kazatele Billyho Grahama. Od té doby je George Bush jiný člověk: věrný Bibli a umravený, striktně se vyhýbá alkoholu a dobrodružstvím s ženami, je to časně vstávající věrný manžel. Je důsledně proti potratům stejně jako proti tresu smrti. 11. září 2001 spadlo pro zbožného metodistu Bushe nejen z jasného nebe, nýbrž bylo pro něho také znamením shůry, aby hodil na misky vah všechnu svou nejvyšší moc do konečného boje s „osou zla“.

S odvoláním na mrtvé ve World Trade Center vyzval Bush všechny dobré lidi ke „křížovému tažení“ proti „ose zla“, jak ji sám o své újmě pojmenoval: „This man is evil“ („Ten muž je odporný“), zněl Bushův soud

nad Saddámem. Proto žádný div, americký ministr národní obrany postavil Německo kvůli jeho hlasu proti válce do jedné řady s Kubou a Libyí.

Díky Americe!

Celosvětový otrěs z teroristického aktu 11. září 2001 byl oprávněný. A přece právě proto, že USA jsou dnes jedinou skutečnou světovou velmocí, nestačí ke zdůvodnění jejího celosvětového působení pouhá analýza jejího sebevědomí a sebevědomění jejího poslání. Proč by měli mít mrtví z New Yorku větší váhu než mrtví z Jalalabadu, Kábulu, Bagdádu nebo Basry? Proč by měl svět, který se na jaře 2001 bouřil, když Taliban zničil Buddhovy sochy v Bamianu, trpět Bushovi, když chce kolébku Abraháma a lidské kultury v Mezopotámii obrátit v prach a popel? Proč se nezvedá křik civilizovaného světa proti sankcím OSN, které za dvanáct let nijak neotřásl režimem Saddáma Husajna, ale několikanásobně zvětšily zbídačení národa, vedly k dramatickému zhoršení situace dětí a nemocných?

Papež říká NE k válce

Jestliže se nenašly žádné argumenty pro ohrožení Bagdádem, jak sdělil v Radě bezpečnosti Colin Powell, jestliže inspektori nevidí žádný důvod k vojenskému zásahu, jestliže žádný vojenský, politický ani geostrategický argument nečiní válku nevyhnutelnou, existuje snad pro ni nějaký důvod náboženský? Papež, který kdysi ozna-

čil Bushe za „nejvyšší morální autoritu světa“, je nyní striktně proti válce. Kardinál Ratzinger nevidí žádné morální oprávnění pro vojenský zásah. Kardinál Sodano varuje před tím, že tato válka bude znamenat „rozčarování a zmatek pro miliardu muslimů“.

Ale zřejmě má Bush pro pojem „spravedlivý“ jiný obsah než papež a jeho biskupové. Asi se před Bohem, kterého vyzývá v každodenní „Breakfast Prayer“ v Bílém domě, cítí oprávněn k tomu, před čím ho křesťanské církve tak naléhavě varují. Či se snad Američané domnívají, že Amerika, formovaná kalvínskou mentalitou „poutníka“, nemůže vnímat odstíny šedi a vidí celý svět jen černobílý, dobrý a zlý?

„In God we trust“ („My důvěřujeme Bohu“) stojí na amerických bankovkách a nad obrovskou americkou vlajkou v Kongresu. „Bismillah rahman rahim“, ve jménu Boha, milostivého a milosrdného, tak začínají muslimští politici každou svou řeč. Saddám Husajn se odvolává na Boha již několik let, on, který kdysi jako šéf „socialistické strany arabského znovuzrození“ zřídil přísnou sekulární diktaturu, která bojuje proti náboženským silám. Mimo to se pověstí o spojení Saddáma s Usamou bin Ladinem ukázaly jako holý nesmysl, jak potvrdila britská tajná služba. Despota z Bagdádu je pro pravověrné muslimy „nevěřící odpadlík“.

Se Saddámem proti Chomejmínu

Před dvaceti lety to byl jiný muslim, který byl pro Ameriku ztělesněním zla: Ajatolláh Chomejmín. Ten v roce 1979 svrhl Americe nakloněného Mohameda Rézu Šáha Páhlavího, zakázal alkohol a západní hudbu, nařídil ženám závoje a prohlásil Ameriku za „satana“. V listopadu 1979 obsadili šiitští revolucionáři

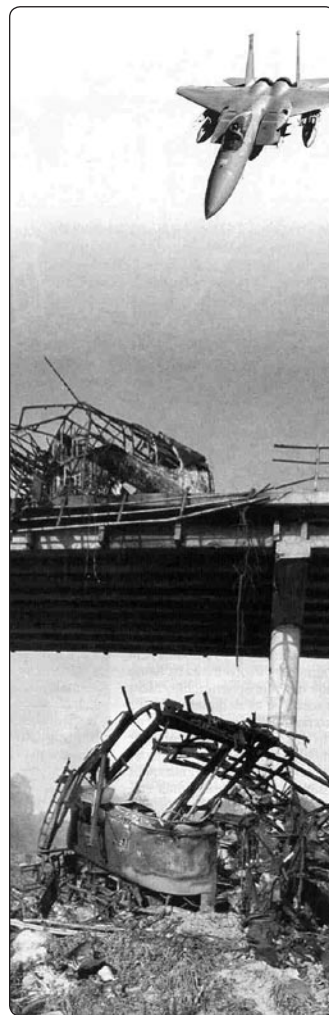
onáři americké velvyslanectví v Teheránu. Americká CIA tehdy podnítila bagdáského diktátora proti iránské mullahokracii. Tehdy stál Saddám Husajn ještě na straně dobra. Washingtonu nijak nevadilo, že byl krvežiznivým diktátorem a utlačovatelem. „Víme, že je to zlosyn, ale je to náš zlosyn.“ Tehdy vládli v Teheránu tamní fundamentalisté, zatímco v Bagdádu dále trval noční život, a tak západní dodavatelé byli nakloněni k jakémukoli výjimce.

Washington i Moskva vyzbrojovaly bagdáského gaudera všemožnou výzbrojí k boji proti zlu. Vyzbrojovala ho i Francie zbraněmi, kredity, inženýry a Chirac nazval tehdy Husajna „ami de la France“. Kde byla tehdy „osa zla“? Washington doufal, že diktátor z Bagdádu rozbije boží stát temného ajatolláha.

Saddámovi tehdy nešlo pouze o panství nad sousedním státem a o přístup k Perskému zálivu ani o údajné osvobození převážně arabských území nebo o zásoby ropy. Domníval se, že porážkou Peršanů se stane hrdinou arabského světa. S chemickými granáty a importovanými tanky srovnal tehdy celé oblasti se zemí.

Má Saddám nebezpečné zbraně? Jistě že má, protože v iránsko-irácké válce 1980 - 1988 zahubil desetitisíce perských revolucionářů k radosti Washingtonu toxickými zbra-

němi. Jednalo se přece o válku proti šiitskému fundamentalismu, který pálil v Teheránu americké vlajky. Ani brutální válka proti Kurdům v Iráku svět příliš nezajímala. Teprve když si Saddám troufl také na sousední Kuvajt, vystoupil proti němu americký ministr zahraničí: „Vybombardujeme vás zpět do předindustriálního věku!“

A to se také stalo. Dnes je irácký národ zubožený, zatímco v Bagdádu dále vládne Saddámová klika. Sankce OSN berou lidem dech a vzduch. Měsíčně umírá v Iráku 5000 dětí na přímé následky embarga. Arcibiskup z Basry Gabriel Kassab informuje o epidemiích, leukémii, o nedostatku potravin a čisté vody, chybějících lécích, o nezaměstnanosti, depresi a zbídačování i o rostoucí negramotnosti.

Věříme Americe?

Veškerý tlak nijak nepřispěl k destabilizaci diktátorského režimu, k vyvolání odporu proti Saddámovi ani k sjednocení rozptýleného exilu. Znalci oblasti mají vážné pochybnosti, zda se může Washingtonu po dobytí Iráku podařit nastolení nějakého snesitelného režimu. Demokracie a lidská práva jsou téměř v celém islámském světě neznámé pojmy. 800 000 křesťanů ani Kurdové nemají zájem o náboženský režim šiitského fundamentalismu. Má snad dosednout v Bagdádu nefungující loutková vláda?

Pokud jde o ropu, o nic neměl Irák větší zájem než o obnovení exportu, který by mu vrátil dřívější blahobyt. Pokud má Washington dobré vztahy k přísně náboženské Saúdské Arábii, mohou být irácké výpadky v těžbě ropy kompenzovány. Saúdská Arábie patří k antiteroristické koalici USA a kritizuje Usamu bin Ladina. Ale i zde vystupuje islámská fundamentalistická scéna a pocházelo odtud 15 teroristů z 11. září. Co si Bush vymyslí pro Rijád, až bude hotov s Bagdádem?

Jestliže válka nemusí sledovat racionální důvody, nýbrž je propagována jako dílo mesianismu, není třeba si dělat starosti s tím, co bude následovat po Husajnovi, jak budou reagovat miliony muslimů na Blízkém východě na americkou křížáckou výpravu, jaký dopad bude mít vojenská akce na spojence v Izraeli a v Evropě, anebo zda se důvody pro odsouzení Husajna netýkají také jiných diktatur a autokracií ve světě. Když americký prezident prohlásí své důvody za věc víry, pak jsou všichni, kteří ho kritizují nebo zpochybňují, v nejlepším případě „zastaralí Evropané“. Jak zvolal Bush ke svým vojákům? „Vy věříte Americe a Amerika věří vám!“

Z Komma 15/2003
přeložil-lš

ODSOUZENÝ IMÁN

Jeden radikální imán byl v Anglii odsouzen k devíti letům vězení. Abdullah-el-Faisal vyzýval své souvěrce, aby vraždili Američany, Židy a jiné „nevěřící“, v případě potřeby i chemickými a atomovými zbraněmi. Po odpykání trestu bude vyhoštěn do své původní vlasti Jamaiky.

Kurdská matka s dítětem v náručí - oběti Husajnova režimu

BAGDÁD: SESTRA Z ŘÁDU MATKY TEREZY UMUČENA

Jedna z misionářek blízké lásky, která působila přímo v Bagdádu, byla ještě před vypuknutím války krutým způsobem umučena. Podle dopisu, který dostala generální představená řádu, vyřezali této sestře za záda kříž a pak jí uřezali oba prsy. Sestra na následky tohoto mučení zemřela. Podle svědectví z Bagdádu dochází zde k mnoha represáliím, mnoho osob zmizí beze stopy, jsou mučeni a zabíjeni. V Bagdádu jsou ještě čtyři sestry matky Terezy a další sestry irského původu se rozhodly odcestovat do Bagdádu.

IRÁČTÍ EXULANTI ROZČAROVÁNÍ

Způsob, jakým se jednoznačně odmítá válka v Iráku, rozčaroval irácké exulanty. „Německo mluví o míru, ale nikoliv o našem.“ Koalice demokratického Iráku se ptá, kde byli demonstranti, když byli v Iráku několikrát hubeni lidé jako hmyz pomocí jedovatých látek. Od roku 1979 bylo v Iráku zabito Saddámovým režimem více 1 milion osob. Tehdy nevyšly do ulic žádné protestní pochody. „Společnost pro ohrožené národy“ v Göttingenu oznámila, že 23. března bylo zastřeleno 62 důstojníků a 16 civilistů, kteří odmítali bojovat v Husajnově armádě.

Naléhavě vás prosím, zadržte!

Biskup Jacques Ishaq: Poprvé po 2000 letech existuje nebezpečí, že katolická církev bude v Iráku definitivně vymazána z povrchu země. Jak mohou být katolíci na celém světě lhostejní? Tato tragédie se týká každého.

„800 000 katolíků, více než dvacet biskupů. Řeholní řády, univerzity, noviny, školy. Katolická církev v Iráku je největší a nejlépe strukturovanou církví v zemi. A požívá také největší svobody. Ale s válkou se objevily temné mraky, které mohou způsobit, že církev zde definitivně zmizí navždy. Tak jako by zde nikdy neexistovala i přes velký počet mučedníků, přes slavnou historii celých staletí, kdy dokázala vzdorovat všem protivěm. Poprvé po 2000 letech existuje reálné nebezpečí, že katolická církev definitivně zmizí z povrchu Iráku. Jak by mohli katolíci na celém světě zůstat lhostejní? Tato tragédie se týká každého.“ Emeritní arcibiskup a rektor teologické fakulty v Bagdádu Jacques Ishaq hovoří o milionu obětí, které stálo embargo. („Za půl milionu psů byste šli na barikády, za nás se nikdo nepostaví.“) Tento rozhovor poskytl arcibiskup krátce před zahájením válečného tažení do Iráku.

Excellence, co znamená být biskupem národa, proti kterému táhne do boje mezinárodní koalice?

J. ISHAQ: Je to prostě strašné. Všichni jsme připraveni učinit z našich kostelů po čas bombardování útočiště. Kupujeme zásoby potravin a jiné potřebné věci, protože když jsou města bombardována, není zde nic: ani proud, ani voda, vůbec nic. A kostely poskytnou mnohým ochranu. Nejen katolíkům, ale i jiným lidem a dětem, kteří nevědí, kam utéci a jak žít. Všem, kteří poznají hrůzu.

Udělat z kostelů fungující protiletectvé kryty. Bylo to zde již někdy?

Ano. Během války v roce 1991 se kostely takto používaly.

Mají katolíci křesťané brannou povinnost a musí se účastnit války?

V armádě se nedělá žádný rozdíl mezi křesťany a muslimy. Všichni musí sloužit v armádě. Katolíci jsou občané jako všichni ostatní.

Domníváte se, že do války vstoupí pouze vojsko a nedojde k civilnímu hnutí?

Válku vedou především vojáci. Ale asi vzniknou i civilní milice. Ale ani v těchto případech nebudou rozdíly mezi křesťany a muslimy: všichni jsou iráčtí občané. Existují národy jako Indové nebo Japonci, kde křesťanství představuje jakési „cizí těleso“ pro zemi a pro kulturu, jako náboženství, které proniklo do země z ciziny. V Iráku tomu tak není. U nás říkají i muslimové, že křesťanství a islám se v zemi prostupují. A že křesťané zde žili ještě před nimi. Křes-

ťané a muslimové zde žijí bratrsky pospolu. Při významných příležitostech sedí vždy hlavy muslimů a křesťanů bok po boku. Máme zde opravdovou mozaiku náboženství. A překvapující vzájemnou snášenlivost. Když se křesťané rozhodnou, že si vybudují kostel, všichni jim pomáhají. Fanatismus, známý jinde, při kterém jsou poškozovány kostely nebo mešity, je zde nemyslitelný.

Jak silná je katolická církev?

Máme zde 800 000 věřících, mnoho kněží, mnichů, řádových sester. Mužské i ženské řády: karmelitány, chaldejské mnichy a mnišky, malé sestry Ježíšovy. Jen v Bagdádu je 50 katolických kostelů. Máme teologickou fakultu, jejímž jsem rektorem. Má 283 studentů. Máme nejen katolické studenty, ale také pravoslavné a věřící nestoriánsko-asyrské církve. Je to místo dialogu a soužití. Profesorem filozofie je muslim, velice známá osobnost. Posílají k nám studenty i z jiných univerzit, aby se zde připravovali na diplomové práce, naše knihovna má 42 000 svazků. Zde se vzdělává generace budoucnosti, a to v plné harmonii, bez veškerých bariér.

Přítomnost laiků v irácké církvi má velký význam. Oni pracují především ve farnostech. Také časopis patriarchátu *Hvězda orientu* vedou mladí laici. Naše církev je mladá, je to obdivuhodná skutečnost. Někdy až dojemná: jeden pár studentů, kteří navštěvují institut náboženských věd, přichází z jedné křesťanské vsi vzdále-

Jacques Ishaq

ťané nejsou v Iráku vnímáni jako cizinci, ale jako občané, kteří mají zde svůj původ. Jako ti, kteří dali národu tvářnost.

A jak vypadá všední den? Jak se zde zachází s katolíky?

Může se to zdát neuvěřitelné, ale muslimové chtějí, aby křesťané v zemi zůstali. Nejsou zde srozuměni s tím, nu-

né 25 km od Bagdádu. Po tři roky odcházejí tito mladí lidé dvakrát týdně ze svého bydliště v poledne a přijdou sem kolem 4 hodin odpoledne, navštěvují kurs do 8 hodin večer a pak se vracejí a přijdou domů o půlnoci. Jak velice měl pravdu papež, když říkal, že křesťanský lid pro nás biskupy v Iráku je velkou chválou!

Jaké důsledky může mít válka pro katolickou církev v Iráku?

Strašné. Katolické církvi v Iráku hrozí nebezpečí, že bude definitivně vymýcena. Již po válce v roce 1991 to byly obrovské ztráty. Desetitisíce křesťanů opustily zemi, protože konec embarga byl v nedohlednu. Mnozí se také pokoušeli vydržet, ale po dvou, třech letech to vzdali a odešli. Snažíme se přimět naše věřící, aby zůstali. Ale když mladí lidé po skončení univerzity zůstanou stát na ulici, otcové rodin nevědí, jak uživit své děti nebo jak si opatřit léky, opouštějí pak zemi po tisících.

Křesťanská přítomnost tedy stojí na vratkých nohou...

Ano, ale tento problém Američany a Západ nezajímá. Tato válka zasadí Církvi těžké rány. Muslimové jsou zde stále početní. Jestliže jich odejde milion, zůstane jich stále ještě 20 milionů. Ale když odejde tolik křesťanů, Církev se z Iráku ztratí. Náš Pán Ježíš Kristus nám uložil, abychom zanesli evangelium tam, kde ho neznají. A je to neuvěřitelné: Církev je v Iráku již téměř 2000 let, má zde četné mučedníky, kteří zaplatili svou daň krve, a nyní hrozí nebezpečí, že zmizí z povrchu této země.

Znáte vicepremiéra Tereka Azíze, který se sešel s papežem?

Přirozeně. Znáám velmi dobře jeho a jeho rodinu. Jsou to praktikující křesťané. Jeho žena a jeho děti navštěvují každou ne-

Jeden z křesťanských kostelů v Bagdádu

děli mši svatou, jeho dcera byla v mé farnosti. Terek Aziz je opravdový katolík, ne pouze pokřtěný. Přes své povinnosti přichází při uzavírání sňatků a jiných důležitých příležitostech do kostela.

Potkal jste se už se Saddámem Husajnem?

Ano, poprvé v roce 1979. Sloužil jsem právě mši svatou a všiml jsem si, že mezi věřícími je Saddám Husajn. Byl zvolen několik měsíců předtím.

O čem jste pak spolu hovořili?

O některých konkrétních problémech, které jsme také mohli vyřešit. Vzpomínám si ještě, že jsem trval na tom: „Bůh je v nebi, někde je třeba se k němu modlit. Náboženství není nějaká abstraktní věc: Bůh nás učí, aby na zemi vládla spravedlnost. A v tom je křesťanské a muslimské náboženství zajedno.“ Pokoušel jsem se najít to společné mezi křesťanstvím a islámem.

Chcete tím říct, že Saddám Husajn věnuje katolické církvi v Iráku pozornost?

Přirozeně. Saddám financoval stavbu kláštera sester Božského Srdce. Na národní úrovni je výbor, který sbírá knihy pro výuku náboženství a ty pak vláda tiskne a zdarma je dává křesťanským žákům.

A domníváte se opravdu, že se přítom nejednalo o politický manévr, aby si získal sympatie katolické církve?

Ale proč by to měl dělat? My jsme v Iráku menšinou.

Protože katolická církev má vliv na Západě.

Ano, to souhlasí. Ale Saddám Husajn nemá z katolíků žádný strach. Naopak. Město, kde se narodil, Tekrit, dříve než se stalo muslimským městem, bylo zcela katolické, a bylo to poslední město, které přijalo islám. Saddám Husajn již dlouho podporuje vykopávky, při kterých se dostávají na světlo staré křesťanské chrámy v Tekritu. Osobně naléhá na to, aby práce postupovaly co nejrychleji. My katolíci jsme zde v Iráku svobodní lidé. Zcela jinak než v Saúdské Arábii.

Pro diktátora je zájem o katolickou církev opravdu pozoruhodný.

Na Saddáma Husajna se musíme dívat v rámci rozvojových zemí. Nesmíme ho posuzovat západními očima. V Iráku je mnoho těžkostí, to nikdo nemůže popřít. Ale aby je bylo možno překonat, jsou jiné prostředky a cesty než válka. Mohu být zcela upřímný? Zjišťuji, že na Západě je mnoho ignorance. Včera jsem potkal jednoho amerického politika, který se mě ptal, odkud pocházím. Když jsem odpověděl, nechtěl uvěřit. „Copak jsou v Iráku nějakí křesťané?“ To je pro něho něco zcela nového. Nikoliv Saddám Husajn je náš problém, nýbrž příjmy z těžby ropy. Tyto problémy začaly již před Husajnem: přesně v roce 1972, když Irák zestátnil svou ropy.

Vyčítá se Husajnovi, že je diktátor. Nechci se ho zastávat. Ale v některých zemích, které jsou spojenci Ameriky, jsou prezidenti voleni 99,9% hlasů. Proč ten pozeňvaný zájem o Husajna? Proč se nemluví třeba o Mubarakovi? Nebo v jiných zemích, kde ještě není ani stopa demokracie? Pak je zde problém Kurdů

NECENZUROVANÝ MATERIÁL O IRÁKU

O skupině amerických mírových aktivistů, kteří spolu s několika Japonci přicestovali do Iráku, aby zde působili jako živé štíty, a pak se jim podařilo uprchnout přes hranice do Jordánska, referoval Arnaud de Borchgrave, redaktor v UPI. Tito mladí lidé přinesli s sebou 14 hodin filmového materiálu, který natočili tajně bez irácké cenzury. Na těchto záznamech hovoří prostí iráckí lidé o brutálních režimu a o krutostech, při kterých klan Saddáma Husajna a hlavně jeho synů projevuje naprosté pohrdání člověkem.

Josef Kenneth, mladý americký duchovní v asyrské církvi, vypravoval: „Tento zážitek mi ukázal skutečnou realitu. Někteří Iráčané, se kterými jsme hovořili, nám řekli, že kdyby Američané nezačali s bombardováním, byli by spáchali sebevraždu. Docela rádi uvidí své rozbořené domy, jen když budou osvobozeni od krvavé Husajnovy diktatury. Přesvědčili mě o tom, že od dob Hitlera a Stalina nebyl na světě tak krutý režim. Z jejich líčení nekonečných mučení mi bylo nevolno. Ku příkladu jeden muž byl vložen do obrovského drtiče na umělé hmoty, a to pozvolna, nejdříve nohy a pak byl rozemlet zbytek jeho těla.“

Také Iráčané v exilu kritizovali ve Freiburgu celosvětové jednostranné mírové protesty. Toto hnutí dalo zcela stranou Husajna, stěžoval si Kurd Segyan Bammerni a arabský Iráčan Sadik Hasan. Irácká válka je sice velké zlo, ale je třeba je přijmout, aby byl svržen diktátor. Hasan vytkl kritikům, že se na embargo dívají modrými očima, když hospodářské sankce odmítají jako nelidské. Dodávky potravin a léků za iráckou naftu by mohly docela dobře fungovat jen tehdy, kdyby je vláda předávala obyvatelstvu. To se však neděje.

Podle Kath-net 26. 3. 2003

v Iráku. Těch z 16 milionů žijí v Iráku jen 3 miliony. V Turecku naopak 6 milionů. Irák je jediná země, která dala Kurdům autonomii, právo na vlastní parlament a školy, ve kterých mohou vyučovat ve svém jazyku. A v ústavě stojí napsáno, že Irák se skládá z Kurdů a Arabů. V Turecku nejsou Kurdové uznáváni, nemají právo na sebeurčení a řeč. Proč se vůbec nemluví o pronásledování Kurdů v Turecku?

Říká se také, že Saddám je vinen tím, že máme embargo. Přitom na severu země není irácká vláda. Na Západě se pokládá za osvobozené teritorium, protože je pod kontrolou Kurdů. Proč však nejsou Kurdové

ušetřeni embargo? Je-li jedinou příčinou opravdu Husajn, nebylo by to správné?

Mluvit o problémech Iráku a nemluvit o ropě je totéž, jako mluvit o Turínu a nezmnít se o Fiatu.

Excelence, to, co jste nám řekli, je udivující: měli jsme o Saddámu Husajnovi zcela jiný obraz. Saddámovi se vytýká, že zahubil statisíce Kurdů, i s nasazením chemických zbraní. Nyní se o něm soudí, že podporuje mezinárodní terorismus. Nejsou to důvody, které opravňují k válce?

Irák otevřel brány inspektorům OSN. Především jim bychom měli důvěřovat, ostatně poslala je OSN? A jak je vidět, dosud nic nenašli. A nezdá se vám zvláštní, že Severní Korea otevřeně přiznala, že pracuje na atomové bombě, a všechno, co k tomu USA řekly, je: „Počkejme chvíli, jedneje o tom!“

Poselství Královny míru

**Drahé děti,
i dnes vás zvou, abyste se modlili za mír.
Modlete se srdcem, děti moje, a neztrácejte naději, vždyť Bůh miluje své tvory.
On si přeje všechny zachránit, jednoho každého prostřednictvím svých příchodů sem. Zvu vás na cestu svatosti. Modlete se, a v modlitbě jste otevření Boží vůli, a také ve všem, co činíte, uskutečňujete Boží plán ve vás a skrze vás. Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!**

Mežjugorje, 25. března 2003

Proti Koreji není žádná rezoluce OSN. A je známo, že i Irán, náš soused, má zbraně. Pravděpodobně i Turecko. Proč se to vytýká jen Iráku? Stojí za tím hospodářské zájmy, ropa. Náš problém je, že naše země musí všechno vydržet. My máme také obrovské kulturní poklady. Jsme první národ, který vynalezl písmo, a konečně, je o nás řeč i v Bibli: Ninive, Babylon, u nás se nachází hrob proroka Ezechiela. My přece musíme ležet celému křesťanstvu na srdci.

Ale co s námitkou, že Saddám podporuje terorismus?

Všichni teroristé, kteří stáli za atentátem 11. září, jsou ze Saúdské Arábie. Nebo z Kuvajtu. Ani jeden z Iráku. A mluví se tak, jako by Saddám Husajn byl na listině Bin Ladina. Protože stojí v čele důležité země, nemá však s náboženským fanatismem nic společného.

Nehájíte Saddáma Husajna proto, abyste hájil svůj národ a katolické věřící...

Vůbec ne. To vás mohu ujistit. Nebráním Saddáma Husaj-

na. Pokouším se jen říct pravdu. Jsou zde přirozeně velké problémy, ale ty není třeba řešit válkou. Ukažte mi jednu věc, ve které jsem neřekl pravdu. Chcete-li vy novináři znát pravdu, přijďte klidně do Bagdádu. Naše domy jsou vám otevřeny. Buďte našimi hosty a odhalíte svět, který se podstatně liší od toho, o jakém hovoří západní propaganda, abyste jí uvěřili.

Co vám řekl papež při vašem setkání?

Že se modlí, adresuje veřejnosti výzvy, aby odvrátil nebezpečí války. Byl jsem skutečně velice dojat. Bohužel, země, kterým říkáme křesťanské, nevěnují papeži vůbec pozornost. Papež se vůči vyslancům u Svatého stolce vyslovil proti válce velmi rozhodně, až se tím americký velvyslanec cítil dotčen.

Ještě nikdy se v dějinách nestalo, aby země musela snášet 12 let embargo. V jeho důsledku zemřelo v mé vlasti více než milion lidí. Milion lidí je pro

čtenáře jen číslo. Kdyby mělo v Evropě zahynout půl milionu psů, jistě by šli pro ně na barikády. Stále se zde mluví o lidských právech. Neměl ten milion lidí také právo na život? Musel umřít milion lidí kvůli jednomu dekretu OSN. Říká se mu „Rada bezpečnosti“. Nemělo by toto být nazváno „válečným aktem“?

Co byste jako katolický biskup řekl Západu?

Prosím Západ, aby tomu, co říká, také sám věřil. Aby uznal, že lidská práva jsou posvátná všude. Že boj proti hladu a nemocem je třeba vést všude. Že

právo na svobodu je třeba hájit všude. Přeji si, aby vůči tomu, co propaguje, byl sám čestnější. Aby byl lidštější.

A co byste řekl křesťanům?

Je to pro mě velice smutné, když musím konstatovat, že nikdo od vás nebere na vědomí, že zde žije tak mnoho křesťanů. Rodina křesťanů je velká, ale naši bratři a sestry na nás nemyslí. Křesťané jsou závislí na informacích, které dostávají z médií. Zasaďte se o to, aby nám pomohli. Aby chránili své bratry a sestry. Naše krev je prolévána výměnou za ropu! Naléhavě vás prosím: zastavte to!

Z 30giorni 2/2003
přeložil -lš-
(redakčně zkráceno)

TVRDÁ SLOVA ODSOUZENÍ

Na projev prezidenta Bushe 17. března reagoval Vatikán tvrdými slovy: „Kdo rozhodne, že byly vyčerpány všechny mírové prostředky práva národů, bere na sebe velkou odpovědnost před Bohem, před svým svědomím a před dějinami,“ řekl tiskový mluvčí Vatikánu. Arcibiskup Renato Martino dodává: „Válka proti Iráku je zločin proti míru, který volá po pomstě před Boží tváří. Můžeme se jen modlit, aby na svět nedopadly biblické rány strašné války. Co může Církev dělat? Bude ještě více naléhat na mír a bude se jako dobrý Samaritán starat o rány zraněného a zničeného národa.“

Liturgická čtení

Neděle 13. 4. – Květná neděle

1. čt.: Iz 50,4-7
 Ž 22(21),8-9.17-18a.19-20.23-24
 Odp.: 2a (*Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?!*)
 2. čt.: Flp 2,6-11
 Ev.: Mk 14,1-15,47

Pondělí 14. 4. – Pondělí Svatého týdne

1. čt.: Iz 42,1-7
 Ž 27(26),1.2.3.13-14
 Odp.: 1a (*Hospodin je mé světlo a má spása.*)
 Ev.: Jan 12,1-11

Úterý 15. 4. – Úterý Svatého týdne

1. čt.: Iz 49,1-6
 Ž 71(70),1-2.3-4a.5-6ab.15+17
 Odp.: 15a (*Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti.*)
 Ev.: Jan 13,21-33.36-38

Středa 16. 4. – Středa Svatého týdne

1. čt.: Iz 50,4-9a
 Ž 69(68),8-10.21bcd-22.31+33-34
 Odp.: 14c.b (*Vyslyš mě ve své veliké lásce, Pane, v čas milosti.*)
 Ev.: Mt 26,14-25

Čtvrtek 17. 4. – Zelený čtvrtek

1. čt.: Ex 12,1-8.11-14

Ž 116(115),12-13.15+16bc.17-18
 Odp.: srov. 1 Kor 10,16 (*Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.*)
 2. čt.: 1 Kor 11,23-26
 Ev.: Jan 13,1-15

Pátek 18. 4. – Velký pátek

1. čt.: Iz 52,13-53,12
 Ž 31(30),2+6.12-13.15-16.17+25
 Odp.: Lk 23,46 (*Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.*)
 2. čt.: Žid 4,14-16; 5,7-9
 Ev.: Jan 18,1-19,42

Sobota 19. 4. – Bílá sobota

1. čt.: Gn 1,1-2,2
 Ž 104(103),1-2a.5-6.10+12.13-14b.24+35c
 Odp.: srov. 30 (*Sešli svého ducha, Hospodine, a obnov tvář země.*)
 nebo Ž 33(32),4-5.6-7.12-13.20+22
 Odp.: 5b (*Země je plná Hospodinovy milosti.*)
 2. čt.: Gn 22,1-18
 Ž 16(15),5+8.9-10.11
 Odp.: 1 (*Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.*)
 3. čt.: Ex 14,15-15,1
 Ex 15,1-2.3-4.5-6.17-18
 Odp.: 1a (*Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený.*)
 4. čt.: Iz 54,5-14
 Ž 30(29),2+4.5-6.11+12a+13b

Odp.: 2a (*Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.*)

5. čt.: Iz 55,1-11
 Iz 12,2-3.4bcd.5-6
 Odp.: 3 (*S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.*)
 6. čt.: Bar 3,9-15.32-4,4
 Ž 19(18),8.9.10.11
 Odp.: Jan 6,68b (*Pane, ty máš slova věčného života.*)
 7. čt.: Ez 36,16-17a.18-28
 Ž 42(41),3.5bcd; 43(42),3.4
 Odp.: Ž 42(41),2 (*Jako laň prahne po vodách bystrin, tak prahne má duše po tobě, Bože!*)
 nebo, uděluje-li se křest: Iz 12,2-3.4bcd.5-6
 Odp.: 3 (*S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.*)
 anebo Ž 51(50),12-13.14-15.18-19
 Odp.: 12a (*Stvoř mi čisté srdce, Bože!*)
 Epistola: Řim 6,3-11
 Ž 118(117),1-2.16ab+17.22-23
 Odp.: *Aleluja, aleluja, aleluja.*
 Ev.: Mk 16,1-7

POCHOD PRO ŽIVOT

V sobotu se do Prahy sjely stovky věřících na výzvu občanského sdružení Hnutí pro život, aby svou modlitbou růžence, účastí na mši sv. ve starobylém chrámu Matky Boží před Týnem a průvodem (asi 700 lidí) přes Prahu až k pomníku sv. Václava manifestovali svou úctu k lidskému životu od početí u příležitosti Dne nenarozených dětí, který připadá na 25. března. U sv. Václava promluvil m.j. poslanec KDU-ČSL Dr. Karas. Vyzval věřící k větší aktivitě, aby vyvíjeli tlak na politiky k provedení změn potratového zákona. K tomuto pochodu se vrátíme v některém z pozdějších čísel Světla.

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	13. 4.	14. 4.	15. 4.	16. 4.	17. 4.	18. 4.	19. 4.
Antifona	413	413	413	413	413	441	457
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	413	413	413	413	413	441	457
Antifony	417	422	426	431	435	442	458
Žalmy	921	936	950	965	981	442	458
Kr. čtení a zpěv	418	422	427	431	435	445	460
Antifona k Zach. kantiku	418	423	427	431	435	446	460
Prosby	418	423	427	431	435	446	460
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461
Modlitba během dne:							
Hymnus	414	414	414	414	414	447	461
Antifony	415	415	415	415	415	447	462
Žalmy	926	940	955	971	987	448	462
Krátké čtení	419	424	428	432	436	451	465
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	412	412	412	412	412	438	466
Antifony	416	420	425	429	433	439	466
Žalmy	916	930	945	960	976	992	466
Kr. čtení a zpěv	416	420	425	429	433	439	468
Ant. ke kant. P. M.	416	421	425	430	434	439	469
Prosby	417	421	426	430	434	439	469
Záv. modlitba	419	419	423	428	432	440	474

Matice cyrilometodějská s. r. o. nabízí ...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803

Tomáš Kempenský:

ČTYŘI KNIHY O NÁSLEDOVÁNÍ KRISTA

Autor knihy vede čtenáře k návratu „ze světa“ do nitra svého srdce. Aby mohl křesťan svobodně ve světě žít, musí nad ním ve svém nitru nejdříve zvítězit. Je to prastará cesta křesťanství, které právě ze samoty a ze sebeovládání vycházelo dobývat svět pro pravdu, krásu a dobro.

Cesta, 2. vydání, váz., B6, 280 stran, 148 Kč

F. X. Nguyen Van Thuan: SVĚDKOVÉ NADĚJE

Duchovní cvičení uskutečněné ve Vatikánu 12. až 18. března 2000 u příležitosti Velkého jubilea za přítomnosti Jana Pavla II. Na základě osobní zkušenosti víry, která dozrávala v zoufalé situaci, jakou bylo vězení, se zrodily dvacet dvě meditace vietnamského arcibiskupa van Thuana o naději v dnešním světě.

Paulinky, brož., zúž. A5, 216 stran, 210 Kč

JEŽÍŠOVA AGÓNIE V GETSEMANSKÉ ZAHRADE

Přeložil P. Karel Dachovský

Rozjímání sv. Padre Pia z Pietrelciny o Ježíšově agónii v Getsemanské zahradě. Začíná přípravnou modlitbou, následují čtyři části, které vždy začínají obrazem posvátného dramatu. Rozjímání je uzavřeno závěrečnou modlitbou s prosbou o obdržení příslušných milostí.

Sypták, brož., 165x115 mm, 36 stran, 45 Kč

ONI NÁS STVOŘILI

Józef Augustyn v rozhovoru s Janem Paulasem a Cezarym Śekalskim

V první části této knihy vedou reportéři P. Augustyna především k osobním vzpomínkám na rodinu, na počátek jeho řeholního a kněžského povolání, na dobu formace a na jeho první kněžská léta. Ve druhé části se rozhovor zaměřuje zvláště na otázky pastorace, duchovního vedení a na zkušenost modlitby. Publikace vychází současně v češtině a v polštině.

Karmelitánské nakladatelství, váz., zúž. A5, 288 stran, 249 Kč

František Bernard Vaněk:

NA KRÁSNE SAMOTĚ

Milovaná Českomoravská vysočina, milovaný Pelhřimov, vísky a městečka kolem něho, kraj, kde autor celý život působil a jemuž dával všechnu svou práci a lásku – to vše zaplněné osudy mnoha lidí i s jejich slabůstkami, které doprovází shovívavým úsměvem a pochopením, tvoří námět této románové kroniky. Poprvé vyšla v roce 1937 a obdržela literární cenu České akademie věd a umění, toto vydání je v pořadí již deváté. P. Fr. Vaněk byl přes pětadvacet let děkanem v Pelhřimově, jeho vlastenecká kázání během 2. světové války ho přivedla do vězení, aby nakonec 1. dubna 1943 zemřel v koncentračním táboře Dachau.

Karmelitánské nakladatelství, váz., A5, 272 stran, 239 Kč

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.